

210. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἐρωτικὰ ἴσως, ὡς Σώκρατες, κἄν σὺ μνηθεῖς· τὰ δὲ τέλεα καὶ ἐποπτικά, ὧν ἔνεκα καὶ ταῦτα ἔστιν, ἔάν τις ὀρθῶς μετή, οὐκ οἶδ' εἰ οἴός τ' ἂν εἴης. ἐρῶ μὲν οὖν, ἔφη, ἐγὼ καὶ προθυμίας οὐδὲν ἀπολείψω· πειρῶ δὲ ἔπεσθαι, ἂν οἴός τε ἦς. δεῖ γάρ, ἔφη, τὸν ὀρθῶς ἰόντα ἐπὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἄρχεσθαι μὲν νέον ὄντα ἰέναι ἐπὶ τὰ καλὰ σώματα, καὶ πρῶτον μὲν, ἔάν ὀρθῶς ἠγῆται ὁ ἠγούμενος, ἐνὸς αὐτὸν σώματος ἐρᾶν καὶ ἐνταῦθα γεννᾶν λόγους καλοῦς, ἔπειτα δὲ αὐτὸν κατανοῆσαι ὅτι τὸ κάλλος (b) τὸ ἐπὶ ὄψου σώματι τῷ ἐπὶ ἐτέρῳ σώματι ἀδελφόν ἐστι, καὶ εἰ δεῖ διώκειν τὸ ἐπ' εἶδει καλόν, πολλὴ ἄνοια μὴ οὐχ ἔν τε καὶ ταῦτὸν ἠγεῖσθαι τὸ ἐπὶ πᾶσιν τοῖς σώμασι κάλλος· τοῦτο δ' ἐννοήσαντα καταστῆναι πάντων τῶν καλῶν σωμάτων ἐραστήν, ἐνὸς δὲ τὸ σφόδρα τοῦτο χαλάσαι καταφρονήσαντα καὶ σμικρὸν ἠγησάμενον· μετὰ δὲ ταῦτα τὸ ἐν ταῖς ψυχαῖς κάλλος τιμιώτερον ἠγήσασθαι τοῦ ἐν τῷ σώματι, ὥστε καὶ ἔάν ἐπιεικῆς ὢν τὴν ψυχὴν τις κἄν σμικρὸν ἄνθος (c) ἔχη, ἐξαρκεῖν αὐτῷ καὶ ἐρᾶν καὶ κήδεσθαι καὶ τίκτειν λόγους τοιούτους καὶ ζητεῖν, οἵτινες ποιήσουσι βελτίους τοὺς νέους, ἵνα ἀναγκασθῆ αὐθραῖσθαι τὸ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τοῖς νόμοις καλὸν καὶ τοῦτ' ἰδεῖν ὅτι πᾶν αὐτὸ αὐτῷ συγγενές ἐστιν, ἵνα τὸ περὶ τὸ σῶμα καλὸν σμικρὸν τι ἠγήσεται εἶναι· μετὰ δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐπὶ τὰς ἐπιστήμας ἀγαγεῖν, ἵνα ἴδη αὐθραῖσθαι ἐπιστημῶν κάλλος, καὶ βλέπων πρὸς (d)

Σ' αὐτὰ λοιπὸν τα ἐρωτικὰ ζητήματα, Σωκράτη, ἴσως ἀκόμη καὶ συθὰ μπορούσες νὰ μνηθεῖς. Στὰ ανώτατα ὅμως μυστήρια, ἐξαιτίας τῶν οἰοῦν ὑπάρχουν κι αὐτά, μυεῖται κανεῖς ἐξετάζοντας τὰ διαλεκτικά καὶ με σωστό τρόπο, καὶ δὲν ξέρω αν τὸ καταφέρεις . Ὅμως θὰ σου μιλήσω καὶ δὲν θὰ ὑστερήσω σε προθυμία. Εὐθὺς προσπάθησε νὰ με παρακολουθεῖς, αν βέβαια τὸ μπορεῖς. Γιατί πρέπει ἐκεῖνος που κάνει ορθὴ προσέγγιση αὐτοῦ τοῦ πράγματος, νὰ ἀρχίζει νὰ ἀναζητᾶ τὰ καλὰ σώματα ἀπὸ τὰ νεανικά του χρόνια καὶ, σε πρώτη φάση, εἴαν ὑποθεθεῖ ὅτι ἀκολουθεῖται ἡ ορθὴ πορεία, ἐπιβάλλεται νὰ ἀγαπήσει αὐτὸς τὸ σῶμα ἐνὸς ἀνθρώπου καὶ ἐκεῖ νὰ γεννήσει καλοῦς λόγους καὶ, στη συνέχεια πρέπει νὰ ἐννοήσει ὅτι ἡ ομορφιά που βρίσκεται σε ἕνα οἰοῦδηποτε σῶμα, σε ἕνα ἄλλο σῶμα εἶναι ἀκριβῶς ὅμοια καὶ, εἴαν πρέπει νὰ ἐπιδιώκει τὴν ομορφιά που σχετίζεται με τὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση, θὰ ἦταν ἀνοησία ολκῆς νὰ μὴ θεωρεῖ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πράγμα τὸ κάλλος που παρατηρεῖται σ' ὅλα τὰ σώματα. Αφού συνειδητοποιήσει αὐτό, οφείλει νὰ γίνεῖ ἐραστής ὅλων τῶν καλῶν σωμάτων, καὶ, ἀφού περιφρονήσει τὴ σφοδρὴ ἐπιθυμία ἐνός, νὰ τὴν παραβλέψει καὶ νὰ τὴ θεωρήσει ἀσήμαντη. Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ ἐπιβάλλεται νὰ θεωρήσει ὅτι ἡ ψυχικὴ ομορφιά ἔχει σημαντικὸ προβάδισμα ἐναντι τοῦ σωματικῶ κάλλους, ὥστε, κι αν κάποιον ψυχικά δὲν τον ἀγγίζουν ψεγάδια, ἀλλὰ ἡ νεανικὴ του ἀνθηρότητα σωματικά εἶναι ἀσήμαντη, νὰ εἶναι ἀρκετὸ σ' αὐτὸν τὸ νὰ ἀγαπᾶ καὶ νὰ νοιάζεται καὶ νὰ γεννᾶ τέτοιους λόγους καὶ ν' ἀναζητεῖ ἐκείνους που θὰ καταστήσουν καλύτερους τοὺς νέους για νὰ εἶναι ἀναγκασμένος νὰ παρατηρεῖ τὸ καλὸ μέσα ἀπὸ τὶς ἐνασχολήσεις καὶ τοὺς νόμους· ἀκόμα καὶ νὰ διαπιστωθεῖ ὅτι κάθε ἐκφραση τοῦ καλοῦ βρίσκεται σε συγγενικὴ σχέση μαζί του με τελικὸ σκοπὸ νὰ πεισθεῖ ἀπόλυτα καὶ νὰ θεωρήσει ἀσήμαντη τὴ σωματικὴ ομορφιά. Μετὰ τὶς ἐνασχολήσεις, εἶναι πρέπον νὰ κατευθυνθεῖ πρὸς τὸ γνωστικὸ πεδίο με ἀντικειμενικὸ στόχο τὴ

πολύ ἤδη τὸ καλὸν μηκέτι τὸ παρ' ἐνί, ὥσπερ οἰκέτης, ἀγαπῶν παιδαρίου κάλλος ἢ ἀνθρώπου τινὸς ἢ ἐπιτηδεύματος ἐνός, δουλεύων φαῦλος ἢ καὶ σμικρολόγος, ἀλλ' ἐπὶ τὸ πολὺ πέλαγος τετραμμένος τοῦ καλοῦ καὶ θεωρῶν πολλοὺς καὶ καλοὺς λόγους καὶ μεγαλοπρεπεῖς τίκτη καὶ διανοήματα ἐν φιλοσοφίᾳ ἀφθόνω, ἕως ἂν ἐνταῦθα ῥωσθεῖς καὶ αὐξηθεῖς κατίδη τινὰ ἐπιστήμην μίαν τοιαύτην, ἣ ἐστὶ καλοῦ (ε) τοιοῦδε. πειρῶ δέ μοι, ἔφη, τὸν νοῦν προσέχειν ὡς οἶόν τε μάλιστα. ὅς γὰρ ἂν μέχρι ἐνταῦθα πρὸς τὰ ἐρωτικὰ παιδαγωγηθῆ, θεώμενος ἐφεξῆς τε καὶ ὀρθῶς τὰ καλά, πρὸς τέλος ἤδη ἰὼν τῶν ἐρωτικῶν ἐξαίφνης κατόψεται τι θαυμαστὸν τὴν φύσιν καλόν, τοῦτο ἐκεῖνο, ὃ Σώκρατες, οὗ δὴ ἔνεκεν καὶ οἱ ἔμπροσθεν πάντες πόνοι ἦσαν, πρῶτον μὲν αἰεὶ ὄν καὶ οὔτε γιγνόμενον οὔτε ἀπολλύμενον, οὔτε αὐξανόμενον οὔτε φθίνον, ἔπειτα οὐ τῆ μὲν καλόν, τῆ δ' αἰσχρόν, οὐδὲ τοτὲ μὲν, τοτὲ δὲ οὔ, οὐδὲ πρὸς μὲν τὸ καλόν, πρὸς δὲ τὸ αἰσχρόν, οὐδ' ἔνθα μὲν καλόν, ἔνθα δὲ αἰσχρόν, ὡς τισὶ μὲν ὄν καλόν, τισὶ δὲ αἰσχρόν.

θέαση του κάλλους των γνώσεων και καθώς θα ατενίζει πλέον την απέραντη ομορφιά και όχι πια -μονάχα του ενός-, όπως ακριβώς ένας υπηρέτης που, αν και αγαπά την ομορφιά ενός παιδιού ή κάποιου ανθρώπου ή κάποιας ασχολίας, εντούτοις παραμένει ουτιδανός και ποταπών ενδιαφερόντων άνθρωπος, ὄντας δούλος, -και επιπλέον καθώς θα είναι στραμμένος στο απέραντο πέλαγος του ωραίου, και, καθώς θα παρακολουθεί λόγους καλούς και μεγαλοπρεπεῖς, θα γεννά και υψηλά διανοήματα μέσα στο απέραντο φιλοσοφικό κλίμα, μέχρις ὅτου δυναμώσει εκεί και αυτονομηθεί κατευθυνόμενος προς ένα τομέα γνώσης, ο οποίος έχει άμεση σχέση με το απόλυτα ωραίο. Προσπάθησε, λοιπόν, να με παρακολουθείς στο βαθμό που μπορείς. Ὅποιος λοιπόν μέχρι εδώ παιδαγωγηθεῖ σωστά, σχετικά με τα ερωτικά ζητήματα, καθώς στη συνέχεια θα προσεγγίζει με ὀρθό βλέμμα τα καλά, πλησιάζοντας στο τέλος της ερωτικής του διαδρομής, θα του αποκαλυφθεῖ ξαφνικά κάποιο καλό ἐξαισιο στη φύση, δηλαδή ἐκεῖνο το ἴδιο για το οποίο γίνονταν ὅλοι οι προηγούμενοι κόποι και που, ως πρώτο χαρακτηριστικό ἔχει την αιωνιότητα, δηλαδή δεν γίνεται οὔτε χάνεται, δεν αυξάνεται οὔτε μειώνεται. Δεν εἶναι τη μια καλό ή την ἄλλη αἰσχρο εἶναι δηλαδή σταθερό και αναλλοίωτο. Δεν το βλέπουν κάποιιο σαν καλό και κάποιιο σαν αἰσχρο. Δεν εἶναι ὑπὸ διαφορετικό πρίσμα η για διαφορετικούς ἀνθρώπους, ἄλλοτε καλό και ἄλλοτε κακό.